

Jannie Oskam: 'Zo gaan we het doen!' Samen beslissen bij borstkanker. Uitgeverij Lias, 2015. ISBN 9789088030734 Zie ook: <http://www.uitgeverijlias.nl/zo-gaan-we-het-doen> (Kanker/ Borstkanker/ED/AG)

Soort boek/ Ziekte/stijl:

Dit boek gaat over de tango van samen beslissen, met afwisselend de patient en zorgverlener in een leidende en volgende rol (inleiding, prof.dr.Job Kievit, pag.11)

Dit boek is gebaseerd op de ervaringen van 9 vrouwen met borstkanker, 10 hulpverleners (3 verpleegkundigen en 6 artsen onder wie een arts die zelf borstkanker) en de eigen ervaringen van Jannie Oskam. Doel is om erachter te komen hoe je het heft in eigen handen kunt houden, hoe er sprake kan zijn van partnerschap tussen hulpverlener en patiënt met borstkanker. Vele verschillende thema's die spelen worden daarbij toegelicht: van samen beslissen, soorten behandeling tot steun, verwerken en terug aan het werk gaan. Het verhaal van Jannie is leidend en wordt steeds onderbroken met verhalen van de andere vrouwen en verhalen van hulpverleners. Zij gaan in op hoe zij tegen de ziekte, behandeling, revalidatie, leven na kanker aankijken en keken en naar hun ervaringen als patiënt of hulpverlener. ' Boek van 208 pagina's, met een voorwoord van prof. dr. Job Kievit, chirurg / hoogleraar kwaliteit van zorg, Leids Universitair Medisch Centrum.

www.uitgeverijlias.nl: 'In 2013 bleek Jannie Oskam borstkanker te hebben - iets wat bij het bevolkingsonderzoek niet was opgemerkt. Dertig jaar lang had ze gewerkt in de zorg, de laatste tien jaar als consultant. Nu stond ze aan de andere kant: van adviseur was ze patiënt geworden. Nog tijdens haar behandeling besloot ze een boek te schrijven: ze noteerde haar eigen ervaringen en die van andere vrouwen in dezelfde situatie. Bovendien interviewde ze een aantal zorgverleners: vooraanstaande oncologen en chirurgen, maar ook gespecialiseerde verpleegkundigen en psychotherapeuten.

Zo gaan we het doen! is het openhartige en indringende verslag van een vrouw die opeens uit haar veilige wereld en haar succesvolle loopbaan tuimelt en haar weg moet zoeken in een onzekere wereld vol onderzoeken en behandelingen en daarna moet vechten om weer op de been te komen. Ze gelooft in de nieuwe aanpak van 'shared decision making' ('samen beslissen'). Dit vergt van zieken wel een forse inzet: er moet informatie worden gezocht en begrepen, er moet meegedacht worden over belangrijke beslissingen, juist op het moment dat kracht en concentratie afnemen.'

Over de schrijfster:

Jannie Oskam is zelfstandige, spreker, schrijver en gastdocent. Zij studeerde o.a. sociale wetenschappen te Utrecht en werkte op verschillende plekken binnen de zorgsector. Zie: <https://www.linkedin.com/in/jannie-oskam-a668a128>

Als spreker, schrijver of gastdocent verbind ik het perspectief van cliënten/patiënten en zorgverleners. Na 30 jaar werken in de zorg (van hulpverlener tot organisatie-adviseur), 2 jaar ervaring als kankerpatiënt en actief lid van de Programmacommissie Zelfmanagement van de Borstkankervereniging Nederland ben ik door de wol geverfd.'

Wat viel op:

Mooi is dat in het boek zowel hulpverleners als patiënten toelichting geven op hoe zij tegen diverse zaken aankijken. Zo is te zien dat zowel onder hulpverleners als patiënten vele verschillende 'kijken' op hoe een behandeling moet zijn bestaan. Zo wordt een breed palet aan wat er komt kijken bij 'ziek zijn en beter worden' geschetst vanuit verschillende perspectieven.

Citaten:

Pag.10: 'Eigenlijk is het simpel: de dokter weet niet alles, de patiënt ook niet. Beiden zijn expert op hun eigen terrein.'

Pag.21: (Jannie Oskam) 'Terwijl ik op tafel lig met blote borsten, stormt een man binnen. Voor ik het weet begint hij in mijn pijnlijke borsten te prikken. 'Wie bent u? Wat is er aan de hand?''

Pag.42: (Claartje van der Kraan, GZ-psycholoog): "Kanker roept een gevoel van machteloosheid op. En het is een confrontatie met de dood. In één klap ontdek je dat het leven niet maakbaar is, of veilig, of voorspelbaar. Kanker is niet rechtvaardig en het is niet zinvol."

Pag.52: 'Nog een stap verder gaat Adelheid van der Torren: ze waarschuwt zelfs onomwonden voor een overhaaste beslissing. Adelheid werkt als oncoloog-internist in het Groene Hart ziekenhuis in Gouda. Ze heeft zelf borstkanker gehad.'

Pag.78: 'Als patiënt is het nog een hele kunst om met steeds andere artsen om te gaan. Iedereen heeft een eigen stijl en het kost tijd om aan elkaar te wennen.'

Pag.81: 'Is er altijd iets te kiezen? De ervaringen verschillen enorm.'

Pag.88: 'Samen beslissen is geen plicht.'

Pag.115: 'Uitleggen? Ik wil OVERleggen. Wanneer valt dat kwartje nou eens?'

Pag.172: 'Zes weken ben ik nu al bezig met verwerken, maar het schiet niet erg op. Het wordt zelfs steeds beroerder'

Recensies/Extra:

<http://www.eo.nl/ditisdedag/radio/item/mondige-patient-wil-meebeslissen-bij-borstkanker/> : interview met Tijs van den Brink.

<https://www.hdi.nl/2015/samen-beslissen-bij-kanker-hoe-doe-je-dat/>

'Het boek vol persoonlijke verhalen wil voor herkenning zorgen bij kankerpatiënten en hun naasten. Maar het heeft ook een heldere boodschap voor zorgverleners en patiënten: samen beslissen kan beter! (...)Meedenken en meebeslissen over het behandeltraject geeft patiënten een gevoel van controle, die hen uit handen werd geslagen na het stellen van de diagnose. Aan de behandelaar de taak om uitnodigend te zijn voor de inbreng van de patiënt, en informatie toegankelijk en begrijpelijk te maken: dit is er aan de hand, dit zijn de opties, dit zijn de voor- en nadelen van elke

optie en dan samen overleggen wat de meeste passende keuze is voor deze persoon.'

bol.com: Freddy Blom: '(...) De focus ligt volledig op de communicatie tijdens het behandelproces van diagnose tot nazorg en dat maakt dit boek net even anders dan andere publicaties over dit onderwerp. (...) De kern vormt: hoe blijf je jezelf tijdens het proces, dat fysiek en emotioneel zo veel van je vraagt? Hoe kun je je eigen tempo bepalen, je eigen prioriteiten stellen? Hoe verloopt de samenwerking tussen de behandelaars en hoe verhoudt zich de 'technische' kant tot een empathische benadering? Uiteindelijk (ontdekt de schrijfster, zelf ervaringsdeskundige) is het mogelijk – het staat of valt met wederzijds vertrouwen – om je eigen weg te gaan en zijn ook de behandelaars blij met mondigheid en meedenken. (...). Ondanks 'overleven' is er geen happy end, kanker houdt je in zijn greep. (...)'